

Beograd, 25. mart 2025. godine

Evropski sud za ljudska prava traži od Republike Srbije da se do 31. marta izjasni u vezi sa navodnom upotrebom soničnog oružja na protestu u Beogradu 15. marta

Evropski sud za ljudska prava zatražio je sinoć od Republike Srbije odgovore na pitanja o mogućoj upotrebi soničnog oružja na protestu u Beogradu 15. marta 2025. Našoj državi dat je rok da se do 31. marta ove godine izjasni o tome da li su korišćena nedozvoljena sredstva protiv demonstranata, koji je pravni osnov za navodno korišćenje takve vrste oružja i koje su mere zaštite od arbitretne upotrebe takvih sredstava. Rok za dostavljanje odgovora države Srbije je sledeći ponedeljak, 31. mart 2025. godine.

U ime 47 građanki i građana Srbije, a povodom dešavanja kojim je prekinuto 15 minuta odavanja pošte žrtvama tragedije na novosadskoj železničkoj stanici, Evropskom sudu za ljudska prava obratile su se organizacije civilnog društva: Beogradski centar za ljudska prava, Crta, FemPlatz, Građanske inicijative, Inicijativa za ekonomska i socijalna prava A11 i Komitet pravnika za ljudska prava – YUCOM.

U podnesku koji je upućen Sudu u Strazburu za izricanje privremenih mera, organizacije civilnog društva su ukazale na činjenicu da je obeležavanje 15-minutne tišine za stradale u padu nadstrešnice Železničke stanice u Novom Sadu nasilno prekinuto upotrebom još uvek nepoznatog i opasnog soničnog ili drugog sličnog sredstva koje je izazvalo telesno povređivanje, veliko uznemirenje, paniku i stampedo okupljenih, kao i da se našim organizacijama javilo preko 4.000 građanki i građana Srbije koji su svedočili o tome šta se desilo, koji su prijavili niz zdravstvenih tegoba, telesnih povreda, fizičkih i psihičkih problema i/ili simptoma.

Podsećamo da su najviši zvaničnici i predstavnici institucija Republike Srbije negirali da država poseduje bilo kakvu vrstu soničnog oružja, da bi zatim, pod pritiskom javnosti, pokazali da u sastavu jedinica Ministarstva unutrašnjih poslova Srbije postoji najmanje 16 LARD¹ uređaja različitih jačina. Napominjemo da je upotreba takvog oružja u Srbiji nezakonita i da u skladu sa tim ni nabavke takvih sredstava nisu sprovedene u skladu sa važećim propisima.

Evropski sud za ljudska prava je od građanki i građana koji su se obratili Sudu zatražio takođe da, do 31. marta 2025. godine, dostave konkretne informacije, posebno u vezi sa zdravstvenim stanjem i posledicima po zdravlje koje su pretrpeli građani i građanke Srbije koji su bili izloženi dejstvu soničnog ili sličnog sredstva tokom mirnog protestnog skupa u Beogradu 15. marta 2025. godine.

Naše organizacije će nastaviti da pomažu građankama i građanima u utvrđivanju istine o događaju od 15. marta, štiteći njihova prava i interese u postupcima pred međunarodnim i domaćim telima.

¹ Eng. Long-range Acoustic Device